

Санхүүгийн зорилтот хориг арга хэмжээний хүрээнд тогтмол тавигддаг асуултууд

Мэдээлэх үүрэгтэй этгээдэд зориулсан асуулга ба холбогдох хариултууд

1. Санхүүгийн зорилтот хориг арга хэмжээ Монгол Улсын ямар хууль тогтоомжоор зохицуулагддаг вэ?

Терроризм ба үй олноор хөнөөх зэвсэгтэй холбоотой санхүүгийн зорилтот хориг арга хэмжээ авах эрх зүйн зохицуулалт нь одоогоор дараах хоёр хуулинд тусгагдсан байна.

- Терроризмтой тэмцэх тухай хууль;
- Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуульд мэдээлэх үүрэгтэй этгээдэд тусгайлан оногдуулсан үүргүүдийг тусгаж өгсөн.

Түүнчлэн Терроризмтой тэмцэх тухай хуулийг үндэслэн НҮБ-ын Аюулгүйн зөвлөлөөс гаргасан тогтоолыг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой Засгийн газрын тогтоолоор батлагдсан “Террорист этгээдийн жагсаалтад оруулах, жагсаалтад орсон этгээдийн хөрөнгийн хөдөлгөөнийг хянах, зогсоох журам”-ыг баримтална.

Хууль, журмыг доорх хаягаас татаж үзнэ үү.

<https://www.legalinfo.mn/law/details/476?lawid=476>

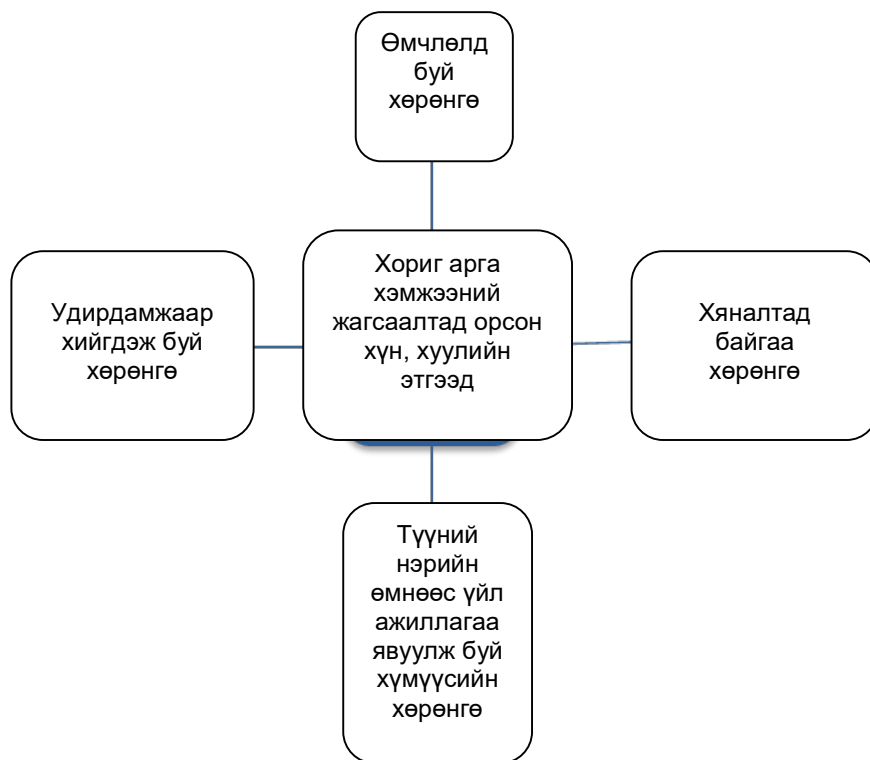
<https://www.legalinfo.mn/law/details/9242?lawid=9242>

<https://www.legalinfo.mn/annex/details/9487?lawid=14168>

2. Санхүүгийн зорилтот хориг арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд хуулиар ямар үүрэг хүлээсэн бэ?

Хуулиар та дараах үүргийг хүлээнэ. Үүнд: Дараах тохиолдолд өөрийн хяналт, мэдэлд байгаа хөрөнгийг царцаах шаардлагатай:

- НҮБ-ын АЗ болон Монгол Улсын Засгийн газраас баталсан хориг арга хэмжээний жагсаалтад орсон хүн, хуулийн этгээдийн дангаар болон хэсэгчилсэн, шууд болон шууд бус өмчлөл эсхүл хяналтад байгаа хөрөнгө
- Хориг арга хэмжээний жагсаалтад орсон хүн, хуулийн этгээдийн нэрийн өмнөөс үйл ажиллагаа явуулж байгаа хүн, хуулийн этгээдийн дангаар болон хэсэгчилсэн, шууд болон шууд бус өмчлөл эсхүл хяналтад байгаа хөрөнгө
- Хориг арга хэмжээний жагсаалтад орсон хүн, хуулийн этгээдийн удирдамжийн дагуу үйл ажиллагаа явуулж байгаа хүн, хуулийн этгээдийн дангаар болон хэсэгчилсэн, шууд болон шууд бус өмчлөл эсхүл хяналтад байгаа хөрөнгө

- Улмаар:
 - Царцаасан хөрөнгө, хөрөнгийн гүйлгээний талаарх мэдээллийг дараах эрх бүхий байгууллагын хаягаар 24 цагийн дотор хүргүүлнэ.
Санхүүгийн мэдээллийн алба: fiu@mongolbank.mn; Утас: 450065
Тагнуулын ерөнхий газар: amltf@gja.gov.mn Утас: 51263017
- Дараах зүйлсийг хориглоно: Дараах этгээдэд аливаа хөрөнгийг (бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн, шууд болон шууд бусаар) удирдах, эсхүл ашиг олгохыг хориглоно:
 - НҮБ-ын АЗ болон Монгол Улсын Засгийн газраас баталсан хориг арга хэмжээний жагсаалтад орсон хүн, хуулийн этгээдэд;
 - Хориг арга хэмжээний жагсаалтад орсон хүн, хуулийн этгээдийн өмчлөл эсхүл хяналтад байгаа хүн, хуулийн этгээдэд;
 - Хориг арга хэмжээний жагсаалтад орсон хүн, хуулийн этгээдийн нэрийн өмнөөс үйл ажиллагаа явуулж байгаа хүн, хуулийн этгээдэд;
 - Хориг арга хэмжээний жагсаалтад орсон хүн, хуулийн этгээдийн шууд удирдамжийн дагуу үйл ажиллагаа явуулж буй хүн, хуулийн этгээдэд;
- Дараах зүйлсийг хориглоно: Дараах этгээдэд аливаа санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэх, эсхүл ашиг олгохыг хориглоно:
 - НҮБ-ын АЗ-ийн терроризмын эсрэг тогтоолыг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас баталсан хориг арга хэмжээний жагсаалтад орсон хүн, хуулийн этгээдэд;
 - Терроризмтой холбоотой хориг арга хэмжээний жагсаалтад орсон хүн, хуулийн этгээдийн өмчлөл эсхүл хяналтад байгаа хүн, хуулийн этгээдэд;
 - Терроризмтой холбоотой хориг арга хэмжээний жагсаалтад орсон хүн, хуулийн этгээдийн нэрийн өмнөөс үйл ажиллагаа явуулж байгаа хүн, хуулийн этгээдэд;
 - Терроризмтой холбоотой хориг арга хэмжээний жагсаалтад орсон хүн, хуулийн этгээдийн шууд удирдамжийн дагуу үйл ажиллагаа явуулж буй хүн, хуулийн этгээдэд;

3. Хүн, хуулийн этгээдийг жагсаалтад орсон эсэх мэдээллийг би хаанаас олж авах вэ?

Хориг арга хэмжээний жагсаалтад орсон хүн, хуулийн этгээдийн талаарх мэдээллийг НҮБ-ын алба ёсны цахим хуудас болон Тагнуулын ерөнхий газрын цахим хуудаснаас олж харах боломжтой.

НҮБ-ын хориг арга хэмжээний жагсаалт:

<https://www.un.org/securitycouncil/content/un-sc-consolidated-list>

МУ-ын ЗГ-аас гаргасан дотоодын жагсаалт: www.gia.gov.mn/consolidated-list

Дээрх жагсаалт нь хориг арга хэмжээнд орсон хүн, хуулийн этгээдийн талаарх холбогдох дэлгэрэнгүй мэдээллийг агуулдаг.

Хориг арга хэмжээний жагсаалтад оруулах, жагсаалтаас хасах үйл явц нь байнга давтагдаж тогтмол шинжтэй үргэлжилж байдаг тул та жагсаалтын шинэчилсэн хувилбарыг дээрх цахим хуудсанд хандаж тогтмол авч байх шаардлагатай.

4. Хүн, хуулийн этгээдийг хориг арга хэмжээний жагсаалтад орсон хүн, хуулийн этгээд гэдгийг шалгаж тогтооход надад туслалцаа дэмжлэг хэрэгтэй болвол хэрхэх вэ?

Хэрэв та тухайн хүн, хуулийн этгээдийг хориг арга хэмжээний жагсаалтад орсон хүн, хуулийн этгээд мөн эсэхийг тогтоож чадахгүй, тогтоох боломжгүй байгаа тохиолдолд холбогдох туслалцаа дэмжлэгийг мэргэжлийн байгууллагаас хүсч болно. Энэхүү хүсэлтийг Тагнуулын ерөнхий газар: amltf@gia.gov.mn Утас: 51263017 хаягаар хүргүүлж болно. Энэ тохиолдолд хэрэв танд тухайн хүн, хуулийн этгээдийн талаар эргэлзээтэй асуудал байгаа бол тавьсан хүсэлтийн хариуг иртэл тухайн хөрөнгийг царцаах нь зүйтэй. Хүсэлтэд хариу ирэхгүй байх нь таны хөрөнгө царцаах үүргээ биелүүлээгүй үйлдлийг хариуцлагаас чөлөөлөхгүйг анхаарна уу.

5. “Хөрөнгө” гэж юу вэ?

“Хөрөнгө” гэж мөнгө, эд өмч, санхүүгийн нөөц болон барьцтай эсхүл барьцгүй, биет эсхүл биет бус, хөдлөх эсхүл үл хөдлөх, бодит эсхүл боломжит зэрэг бүх төрлийн эдийн засгийн нөөц болон олж авсан дараах зүйлсийг хэлнэ. Үүнд:

1. бэлэн мөнгө
2. виртуаль эсхүл цахим валют, ба крипто- валют
3. банкны зээл, аяны чек, банкны чек, мөнгөн гуйвуулга
4. үнэт метал, үнэт чулуу
5. бодит эд өмч, хөдлөх хөрөнгө болон усан онгоц
6. хувьцаа, үнэт цаас, бонд ба драфт
7. тооцооны эрх, баталгаа, гүйцэтгэлийн бонд, ба санхүүгийн бусад үүрэг
8. аккредитив, тээврийн баримт бичиг, борлуулалтын баримт бичиг
9. экспортын санхүүжилтийн арга хэрэгсэл
10. байгалийн нөөц
11. нислэгийн багийн үйлчилгээ зэрэг хөдөлмөрийн нөөц
12. санхүүжилт, бараа, үйлчилгээ авахад зориулагдсан эдийн засгийн бусад нөөц
13. электрон эсхүл цахим зэрэг хуулийн баримт бичиг эсхүл арга хэрэгсэл, хөрөнгө нэхэмжлэх нотолгоо, эсхүл сонирхол, эсхүл эрх
14. хөрөнгөөс үүдэлтэй хүү, ногдол ашиг, эсхүл орлого, үнэ цэнэ орно.

6. “Хөрөнгө царцаах” гэж юу гэсэн үг вэ?

"Царцаах" гэдэг нь хөрөнгийг худалдах, нийлүүлэх, түрээслэх, шилжүүлэх, хөрвүүлэх, эзэмших, өмчлөх, ашиглахаас урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр авч буй арга хэмжээ юм.

7. Хөрөнгө өмчлөх болон хөрөнгийг хянах гэж юу гэсэн үг вэ?

Хүн, хуулийн этгээдийн хууль ёсны ашиг сонирхлын 25-аас дээш хувийг эзэмшиж байгаа тохиолдолд өмчлөх эрх үүснэ. Тухайлбал, хүн аливаа хуулийн этгээдийн /компаний/ 26 хувийг эзэмшдэг бол тухайн компаний өмчлөгч гэж үзнэ. Түүнчлэн өмчлөлийн тухайд эцсийн өмчлөлийн асуудлыг харгалзан үзэх шаардлага гардаг. Тухайлбал, Хэрэв Б компани нь А компанийн нийт хувьцааны 26 хувийг эзэмшдэг бол та Б компаний эцсийн өмчлөгч тэрхүү хувь хүнийг тогтоох шаардлагатай.

Хяналт гэдэг нь хууль ёсны өмчлөлөөс бусад хяналтыг хэлнэ. Хяналтыг гэрээ, хэлэлцээр, харилцан ойлголцлын үндсэн дээр тогтоож болно.

Хяналтын дараах жишээ байж болно:

- Тухайн хүн, хуулийн этгээдийн захиргаа, удирдлага, хяналт тавих байгууллагын гишүүдийн дийлэнх хэсгийг томилох, чөлөөлөх бүрэн эрхтэй.
- Зөвхөн тухайн жилийн болон өмнөх санхүүгийн жилийн хугацаанд албан тушаал хашиж байсан этгээдийг тухайн хуулийн этгээдийн захиргаа, удирдлага, хяналтын нэгжийн төлөөлөл бүхий гишүүдээс авсан санал хураалтын олонхын саналыг үндэслэн томилно.
- Бусад хувьцаа эзэмшигчид эсвэл хуулийн этгээд, аж ахуйн нэгжийн гишүүдтэй тохиролцсоны дагуу дангаараа хяналт тавих, тухайн хуулийн этгээд, аж ахуйн нэгжийн дийлэнх хувьцаа эзэмшигчийн санал өгөх эрхтэй болно
- Тухайн хуулийн этгээд, аж ахуйн нэгжийн байгуулсан гэрээ, эсхүл түүний санамж бичигт эсвэл Меморандуумд зааснаар тухайн хуулийн этгээд, аж ахуйн нэгжийг захиран зарцуулах эрх бүхий этгээдэд давуу эрх эдлэх эрхтэй болно.

Банкны данс эсхүл хувь хүний эдийн засгийн нөөцийг хянах, ашиглахыг харуулах боломжтой. Жишээ нь өөрийн хөрөнгийг түнш, гэр бүлийн гишүүдийн нэрээр бүртгүүлсэн, хориг арга хэмжээнд орсон бус хүний данс ашиглан мөнгө хадгалах, шилжүүлэх ажлыг хөнгөвчлөх.

8. Жагсаалтад орсон этгээдтэй холбоотой царцаасан хөрөнгийг ашиглах зөвшөөрөл авах боломжтой юу?

Жагсаалтад орсон хувь хүн, хуулийн этгээд, эсхүл царцаасан хөрөнгийг эзэмшдэг хувь хүн, хуулийн этгээд царцаасан хөрөнгийг зарцуулах, ашиглах зөвшөөрөл авах хүсэлт гаргаж болно.

Зөвшөөрлийг дараахь үндэслэлээр гаргаж болно:

- Үндсэн зардлыг нөхөхөд хөрөнгө эсхүл санхүүгийн үйлчилгээ шаардлагатай байвал
 - Онцгой зардлыг нөхөхөд хөрөнгө эсхүл санхүүгийн үйлчилгээ шаардлагатай байвал
 - Өмнөх гэрээний үүргээ биелүүлэхэд шаардагдах хөрөнгө эсхүл санхүүгийн үйлчилгээ
 - Энэхүү зөвшөөрөл нь НҮБ-ын Аюулгүйн зөвлөлийн холбогдох тогтоолуудад заасан үндэслэлтэй нийцэж байвал.
- "Үндсэн зардал" нь дараахь зорилгын аль нэгэнд зарцуулсан зардлыг багтаана.
 - хоол хүнс авах
 - түрээсийн болон "mortgage" төлбөр
 - эм, эмчилгээ хийлгэх
 - татвар төлөх
 - даатгалын шимтгэл төлөх
 - үйлчилгээний төлбөр
 - мэргэжлийн зохих төлбөрийг төлөх
 - хууль ёсны үйлчилгээ үзүүлэхтэй холбоотой зардлын төлбөр

- царцаасан хөрөнгийг тогтмол хадгалах, засвар үйлчилгээ хийхэд зориулж Монгол Улсын хууль тогтоомжид нийцсэн үүрэг, үйлчилгээний төлбөр төлөх.
 - “Онцгой зардал” гэж Агентлагийн тооцдог үндсэн зардал эсвэл гэрээний үүрэг биш аливаа төлбөрийг хэлнэ:
 - шаардлагатай байх
 - НҮБ-ын Аюулгүйн зөвлөлийн холбогдох тогтоолын заалтыг зөрчөөгүй;
 - НҮБ-ын Аюулгүйн зөвлөл эсхүл түүний хороод батална.
- “Гэрээний үүрэг” гэж тухайн этгээд, байгууллагын томилогдсон өдрөөс өмнө хийгдсэн гэрээ, хэлэлцээрийн дагуу төлбөр хийх шаардлагатай бөгөөд төлбөр нь НҮБ-ын Аюулгүйн зөвлөлийн холбогдох тогтоолын заалтыг зөрчөөгүй байх ёстой.

9. Хэрэв би санхүүгийн зорилтот хориг арга хэмжээг хэрэгжүүлэх үүргээ биелүүлээгүй тохиолдолд яах вэ?

Монгол Улсын Засгийн газар санхүүгийн зорилтот арга хэмжээг хэрэгжүүлэх үүргийг хүлээсэн. Иймд хэрэв та үүргээ биелүүлээгүй тохиолдолд хариуцлага хүлээнэ. Энэхүү хариуцлагыг Зөрчлийн тухай болон Эрүүгийн хуулинд заасны дагуу торгох, хуулийн этгээдийг татан буулгах хариуцлага оногдуулна.

10. Энэ асуудлаар интернэтээс нэмэлт мэдээ, мэдээллийг хаанаас авч болох вэ?

Монгол Улсын төрийн байгууллага

- www.gja.gov.mn
- www.mongolbank.mn
- www.frc.mn
- www.nctc.gov.mn

НҮБ болон бусад байгууллагуудын вебсайт

- НҮБ-ын хориг арга хэмжээ
<https://www.un.org/securitycouncil/sanctions/information>
- Санхүүгийн үйл ажиллагааны ажлын хэсэг:
 - <https://www.fatf-gafi.org>
- Мөнгө угаах асуудлаарх Ази, Номхон далайн бүлэг:
 - www.apgml.org
- Евроазийн бүлэг:
 - <https://eurasiangroup.org>

Үй олноор хөнөөх зэвсэг дэлгэрүүлэхийг санхүүжилтийн эх үүсвэр

- Security Council Panel of Experts Reports:
 - https://www.un.org/securitycouncil/sanctions/1718/panel_experts/reports
- Guidance on proliferation financing obligations:
 - <https://fatf-gafi.org/publications/financingofproliferation/documents/guidance-counter-proliferation-financing.html>
 - <https://rusi.org/publication/other-publications/countering-proliferation-finance-model-law-second-edition>
- Proliferation financing typologies reports:
 - <https://projectalpha.eu/final-report-typologies-of-proliferation-finance/>
 - <https://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/typologiesreportonproliferationfinancing.html>
- Proliferation financing risk assessment guides:
 - <https://rusi.org/publication/other-publications/guide-conducting-national-proliferation-financing-risk-assessment>

- <https://www.cnas.org/press/press-release/the-financing-of-wmd-proliferation-conducting-risk-assessments>

11. Өөр асуулт байвал би хэнтэй холбоо барьж болох вэ?

- Тагнуулын ерөнхий газар – amltf@gia.gov.mn
- Санхүүгийн мэдээллийн алба – fiu@mongolbank.mn

Банк болон мөнгөн гуйвуулын үйлчилгээний салбаруудын талаархи асуултууд

12. Би жагсаалтад орсон хүн эсхүл байгууллагын дансыг хааж, шилжүүлж болох уу?

Та тухайн хүн эсхүл байгууллагын дансыг хаах эсхүл шилжүүлэх зөвшөөрөл авах шаардлагатай.

13. Би гуравдагч этгээдээс царцаасан дансанд төлбөр хийж болох уу?

Тодорхой нөхцөлд та гуравдагч этгээдээс царцаасан данс руугаа төлбөр хийхийг зөвшөөрч болно. Гэсэн хэдий ч эдгээр төлбөрийг мөн царцаах ёстой. Үүнийг хийхийн өмнө та төлбөр хийх зөвшөөрлийг [ТЕГ / СМА] -наас авах шардлагатай.

14. Би заасан хүн эсхүл хуулийн этгээдийн дансны хүүг ашиглах боломжтой юу?

Царцаасан дансанд хүүг зөвшөөрөлгүйгээр олгох боломжтой.

15. Би дансны алдааг засах боломжтой юу?

Хэрэв данс тэмдэглэгээ хийхээс өмнө нээсэн бөгөөд дансны ашиглалтын нөхцөл нь алдааг засах боломжийг олгодог бол та зөвшөөрөлгүйгээр залруулга хийх боломжтой. Залруулгын үр дүнд данс руу орсон аливаа зээлийг мөн царцаах ёстой. Та гүйлгээний талаар [ТЕГ / СМА] нэн даруй мэдэгдэх хэрэгтэй.

16. Би хориг арга хэмжээний жагсаалтад орсон хүн, хуулийн этгээдэд зээлийн болон хадгаламжийн данс, карт нээж болох уу?

Та хориг арга хэмжээний жагсаалтад орсон хүн, хуулийн этгээдийн зээлийн карт, түүний нэр дээрх бүх дансыг царцаах ёстой. Харин шинээр зээлийн болон хадгаламжийн данс, карт нээж өгөхөөр бол зөвшөөрөл шаардагдана. Та данс, картуудыг тодорхой хязгаарын дотор ашиглахыг зөвшөөрсөн зөвшөөрөл бий эсэх, мөн данс, картыг зөвшөөрөгдсөн хэмжээнд ашиглахад тавих, түүнийг баталгаажуулах хяналтын систем бий эсэхэд анхаарах шаардлагатай.

17. Монгол Улсаас гадуур байрлаж буй жагсаалтад орсон хувь хүн, хуулийн этгээдээс Монгол Улсад байрлаж буй жагсаалтад ороогүй иргэн, хуулийн этгээдэд мөнгөн хөрөнгө шилжүүлсэн тохиолдолд хэрхэх вэ?

Гадаадад байгаа тодорхой нэг хүн, байгууллагын санхүүжилт Монголд ирэхэд эсхүл дэлхийн аль ч улсын санхүүгийн байгууллагад ирэхэд хаагдах ёстой.

18. Аюулгүй хадгаламжийн хайрцганд хориг арга хэмжээ хэрхэн хэрэгждэг вэ?

Та тодорхой хүн, байгууллагын эзэмшдэг сейфийг мөн адил царцаах ёстой. Энэ нь сейф буюу касс нь эдийн засгийн нөөц байж болно, эсхүл тодорхой хүн эсхүл байгууллагад хамаарах хөрөнгө, эдийн засгийн нөөцийг хадгалахад ашиглагддагтай холбоотой юм.

Тухайн хүн эсхүл байгууллагын хувьд ийм найдвартай дэлгүүр байгаа гэх байдлаар [ТЕГ эсхүл СМА] мэдэгдэх ёстой. Хэрэв агуулга тодорхойгүй байвал [ТЕГ эсхүл СМА] тайланд үүнийг тодруулах ёстой. Тайлагнахаас өмнө хайрцгийг нээх, хайх шаардлагагүй.

Зориулагдсан хувь хүн, аж ахуйн нэгж нь зөвшөөрөлгүйгээр сейфд нэвтрэх эрхгүй байх ёстой.

Даатгалын салбарт тавих асуултууд

19. Даатгалын сүлжээнд хориг арга хэмжээ авахыг хэн хариуцах вэ?

Монгол Улсын хориг арга хэмжээний тухай хуулийн дагуу үйл ажиллагаа явуулж байгаа бизнес эрхлэгчид санхүүгийн хориг арга хэмжээгээ өөрөө дагаж мөрдөх үүрэгтэй.

Даатгуулагч, давхар даатгуулагч, андеррайтерууд

Гол үйлчлүүлэгчид эсхүл өргөдөл гаргагчдыг хувь хүн эсхүл байгууллагад нэр дэвшүүлж болох эсэхийг тодорхойлохын тулд та үндэслэлтэй лавлагаа өгөх хэрэгтэй. Та мөн төлөөлөгчид болон бусад талуудтай тохиролцоогоо авч үзэх хэрэгтэй.

- хамрах хүрээг хангах үед өгсөн мэдээллийн түвшинг дээд хэмжээнд байлгах
- өөрийн систем, хориг арга хэмжээг хэрэгжүүлэх хэрэгслийг зохиохдоо энэхүү таних мэдээллийг зөв ашиглах.

Даатгал нь төлөөлөгч, брокер, төлөөлөгч, төлөөлөгчийн эрх мэдлээр дамжуулан олгогдсон бол та Монголын хориг арга хэмжээ авахтай холбоотой эрсдэлийг бууруулахын тулд гуравдагч этгээдийн систем, хяналт хангалттай байх ёстой. Үүнд дараах зүйлс орно:

- хориг арга хэмжээний талаар бизнесийнхээ талаар тодорхой тайлбар гаргах
- хориг арга хэмжээг дагаж мөрдөх бодлогыг хянах
- өргөдөл гаргагчдаас санхүүгийн хориг, хяналтын тогтолцоог эерэгээр батлахыг шаардах.

Агентууд ба брокеруудад зориулсан асуулт

Та ихэвчлэн үйлчлүүлэгчидтэй шууд харьцдаг тул даатгалд хамрагдахдаа үйлчлүүлэгчид болон даатгалын хүлээн авагчдад зохих хориг арга хэмжээ авах хангалттай мэдээлэл хүлээн авах ёстой. Хоригийг дагаж мөрдөх талаар даатгагч эсхүл андеррайтерийн тавьсан тодорхой шаардлага нь талуудын тохиролцооны сэдэв болно.

20. Би тэтгэвэр, холбогдох бүтээгдэхүүнийг ажил олгогчдод өгдөг тул ажилтнууд нь хэн болохыг мэдэхгүй байж магадгүй юм. Би хориг арга хэмжээг хэрхэн дагаж мөрдөх вэ?

Тухайн гэрээ хэлэлцээрээс хамаарч ажил олгогчтой гэрээ байгуулсан байх магадлалтай тул ажил олгогч нь хөдөлмөрийн гэрээний дагуу ажилчдад тэтгэмж олгоно. Та хориг арга хэмжээний шалгалт хийхдээ эхлээд ажил олгогчдоо анхаарлаа хандуулах хэрэгтэй. Тухайлбал, тодорхой ажилчдыг анхаарлын төвд оруулах, жишээлбэл, тусгай андеррайтер хийх эсхүл тэтгэмжийг шууд төлөх зэрэг тохиолдолд ажилчдын мэдээлэлтэй холбоотой хориг арга хэмжээ авах шаардлагатай.

21. Хэрэв намайг даатгуулахаар тохиролцсоны дараа жагсаалтад хэн нэгнийг оруулсан бол би юу хийх ёстой вэ?

Жагсаалтад оруулснаар заавал хүчингүй болгох албагүй. Та өөрийн хамрах хүрээг [ТЕГ/СМА] нэн даруй тайлагнаж, нэмэлт зөвлөгөө авах хэрэгтэй. Заасан хувь хүн эсхүл хуулийн этгээдэд нэхэмжлэл гаргахаас өмнө таньд зөвшөөрөл хэрэгтэй.

22. Даатгалын нэхэмжлэлийн хариуд би орон сууц, тээврийн хэрэгсэл гэх мэт хөрөнгөд түр зуурын нэвтрэх эрхийг өгч чадах уу?

Танд зөвшөөрөл хэрэгтэй болно. Та дараах тохиолдлуудад хөрөнгийг зарцуулах эрхтэй:

- хязгаарлагдмал хугацаа, жишээ нь, нэг долоо хоногоос бага
- хувийн хэрэглээнд, жишээлбэл тээврийн хэрэгслийг хувийн хэрэгцээнд зориулан, арилжааны зориулалтаар ашиглахгүй.

Хуульч, өмгөөллийн салбарт тавих асуултууд

23. Жагсаалтад орсон хүн эсхүл байгууллагад хууль эрх зүйн зөвлөгөө өгч болох уу?

Тиймээ, та тухайн хүн эсхүл байгууллагад хууль, эрх зүйн зөвлөгөө өгөх боломжтой боловч тухайн үйлчилгээг үзүүлсэн төлбөрийг зөвшөөрлтэйгөөр авах боломжтой. Царцаасан хөрөнгийг ашиглан тодорхой хувь хүн, хуулийн этгээд, аливаа хувь хүн, хуулийн этгээдийн нэрийн өмнөөс хууль ёсны төлбөр, зардлыг төлөхийг хориглоно.

Жагсаалтад орсон хувь хүн, хуулийн этгээдэд үзүүлсэн хууль зүйн үйлчилгээнд зориулж зохих хууль ёсны төлбөрийг төлөх зөвшөөрөл авах боломжтой. Хуулийн үндсэн үйлчилгээ үзүүлэхийн тулд урьдчилан зөвшөөрөл авах нь зүйтэй бөгөөд ингэснээр тухайн иргэн, хуулийн этгээд жагсаалтад үлдсэн тохиолдолд ямар төлбөрийг буцаан олгохыг эртнээс мэдэх нь зүйтэй.

Компанийг бий болгох үйлчилгээ үзүүлэх гэх мэт хууль эрх зүйн зарим үйлчилгээ нь НҮБ-ын Аюулгүйн зөвлөлийн терроризмтой холбоотой тогтоолоор хориглогдсон "санхүүгийн үйлчилгээ" -ийг агуулдаг.

24. Би үйлчлүүлэгчийн мөнгийг царцаах шаардлагатай юу?

Та өөрийн мэдэлд байгаа үйлчлүүлэгчийн эзэмшдэг эсхүл хянасан аливаа хөрөнгийг царцаах ёстой. Хэрэв та хувь хүний болон хуулийн этгээдийн зааварчилгааны дагуу хориг арга хэмжээнд орсон дансанд мөнгөө хадгалсан бол дансаа нэгтгэх боломжтой.

25. Хэрэв жагсаалтад орсон хувь хүн эсхүл хуулийн этгээдийн хууль ёсны үйлчилгээг жагсаалтад ороогүй этгээд төлөөлөн гүйцэтгэж байгаа бол надад зөвшөөрөл авах шаардлага бий юу?

Та зөвшөөрөл авах шаардлагатай болно.

26. Ямар гүйлгээг хийхийг зөвшөөрдөг вэ?

Хөрөнгө царцсан тохиолдолд зөвшөөрөл нь зөвхөн зохих хууль эрх зүйн төлбөр, хууль эрх зүйн үйлчилгээ үзүүлэхтэй холбоотой төлбөрийг төлж болно. Зөвшөөрлийн үндэслэл нь хуулийн байгууллагаас төлсөн байсан ч бусад үйлчилгээний төлбөрийг төлөхийг зөвшөөрдөггүй. Эдгээр хязгаарлалт нь хууль ёсны үйлчилгээнд зориулж гуравдагч этгээд төлбөр төлдөг байсан ч хамаарна.

27. Хуулийн “зохих хэмжээний” зардлыг юу гэж үздэг вэ?

Та тухайн зохих хэмжээний зардлыг гаргах таньд нэн шаардлагатай гэдгийг [ТЕГ/ СМА] -д батлах ёстой. Ингэхдээ:

- зардлын хэмжээг барагцаагаар тооцох
- зардлын задаргааг гаргаж тайлагнах
- холбогдох этгээдүүдэд буюу гэрч, өмгөөлөгч гэх мэт этгээдүүдэд төлвөл зохих төлбөрийг тодорхойлох.

28. Хуулиар хүлээсэн мэдээлэх үүргээ биелүүлэхэд хуульчийн давуу эрх хэрхэн нөлөөлөх вэ?

Хуулиар хүлээсэн мэдээлэх үүрэг нь өмгөөлөгчдийг мэдээллээр хангах шаардлага тавиагүй. Хуулийн мэргэжилтнүүд өөрийн чиг үүрэг, эрхийн хүрээнд ямар мэдээлэл авах боломжтой талаар тодорхойлсон байх шаардлагатай.